

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Sotsiaalminister
määrus
terviktekst
01.09.2021
Hetkel kehtiv
RT I, 28.08.2021, 7

Iseseisvalt osutada lubatud ambulatoorsete õendusabiteenuste loetelu ja nende hulka kuuluvad tegevused ning õendusabiteenuste osutamise tingimused

[RT I, 19.05.2016, 4- jõust. 22.05.2016]

Vastu võetud 13.08.2010 nr 55
[RT I 2010, 57, 388](#)
jõustumine 01.09.2010

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
22.12.2010	RT I, 29.12.2010, 69	01.01.2011
13.01.2014	RT I, 17.01.2014, 5	20.01.2014
12.05.2016	RT I, 19.05.2016, 4	22.05.2016
23.12.2020	RT I, 06.01.2021, 4	09.01.2021
26.08.2021	RT I, 28.08.2021, 6	01.09.2021

Määrus kehtestatakse «[Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse](#)» § 25 lõike 3 alusel.

§ 1. Üldsätted

(1) Määrusega kehtestatakse iseseisvalt osutada lubatud ambulatoorsete õendusabiteenuste loetelu ja nende hulka kuuluvad tegevused ning õendusabiteenuste osutamise tingimused.
[RT I, 19.05.2016, 4- jõust. 22.05.2016]

(2) Käesolevas määruses nimetatud juhtudel võib õendusabi osutaja teha iseseisvalt õendustoiminguid ning arsti otsuse alusel raviprotseduure ja laboriuuringuid.

(3) Iseseisvalt osutatavateks õendusabi tervishoiuteenusteks on:

- 1) koolitervishoiuteenus;
- 2) koduõendusteenus;
[RT I 2010, 57, 388- jõust. 01.01.2011]
- 3) [RT I 2010, 57, 388- jõust. 01.09.2010, kehtis kuni 01.01.2011]
- 4) õe vastuvõtuteenus.
[RT I, 19.05.2016, 4- jõust. 22.05.2016]

(4) Kui iseseisvalt osutada lubatud ambulatoorse õendusabiteenuse osutamisel nõuab patsiendi seisundi muutus õe pädevusest väljapoole jäävat tegevust, tuleb patsient suunata edasi perearsti või eriarsti juurde või kutsuda kiirabi ning lähtuvalt tekkinud olukorrast tegutseda iseseisvalt või koostöös teiste tervishoiutöötajate või teiste valdkondade spetsialistidega.
[RT I, 17.01.2014, 5- jõust. 20.01.2014]

§ 2. Koolitervishoiuteenuse osutamine

(1) [Kehtetu -RT I, 19.05.2016, 4- jõust. 22.05.2016]

(2) Koolitervishoiuteenust osutatakse õpilasele põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 43 lõike 1 alusel.
[RT I, 28.08.2021, 6- jõust. 01.09.2021]

(3) Nakkushaiguste epideemilise leviku tõkestamiseks võib koolitervishoiuteenuse osutaja õpilastele ohutu keskkonna tagamiseks viia läbi immuniseerimisi ja testimisi tervishoiuteenuste korraldamise seaduses,

nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduses ning põhikooli- ja gümnaasiumseaduses ning nende alustel antud õigusaktides sätestatud korras lisaks õpilastele ka koolitöötajate suhtes.

[RT I, 28.08.2021, 6- jõust. 01.09.2021]

§ 3. Koduõendusteenuse osutamine

(1) [Kehtetu - RT I, 19.05.2016, 4- jõust. 22.05.2016]

(2) Koduõendusteenust osutatakse koduviisi käigus patsiendile tema elu- või viibimise kohas.

[RT I 2010, 57, 388- jõust. 01.01.2011]

§ 4. Koduõendusteenus

(1) Koduõendusteenuse hulka kuuluvad allpool nimetatud tervist säilitavad ja haigusi ennetavad tegevused:

- 1) õendusloo dokumenteerimine;
- 2) õendusala nõustamine;
- 3) vähihaige sümptomaatiline ravi;
- 4) õendustoimingute teostamine (sh õendustoimingutega seotud hooldustoimingud);
- 5) raviprotseduuride tegemine;
- 6) laboratoorsete uuringute jaoks materjali võtmine ja laboriuuringute tegemine;
- 7) immuniseerimine.

[RT I, 06.01.2021, 4- jõust. 09.01.2021]

(2) Õendusloo dokumenteerimisega seotud tegevused:

- 1) õendusanamneesi kogumine;
- 2) patsiendi tervise seisundi hindamine elamistoimingute kaupa;
- 3) õendusplani koostamine, õendusabi vajaduste määramine ning patsiendi tervise seisundi muutumisel õendusplani muutmine;
- 4) patsiendi turvalisuse hindamine;
- 5) õendustegevuse dokumenteerimine;
- 6) õendustegevuse hindamine;
- 7) õendusepikriisi koostamine.

(3) Õendusala nõustamise käigus sooritatavad tegevused on:

- 1) meditsiiniseadmete ja abivahendite kasutamise õpetamine ja juhendamine;
- 2) nõustamine tervise säilitamiseks ja taastamiseks (sh turvalisuse tagamiseks);
- 3) pereliikmete juhendamine ja õpetamine;
- 4) toitumisalane nõustamine;
- 5) nõustamine toimetuleku ja õendustegevustega haakuvate hooldustoimingute osas.

(4) Vähihaige sümptomaatiline ravi:

- 1) sureva patsiendi vaevuste leevendamine, seisundi jälgimine ja hindamine;
- 2) valuravi hindamine ja õendusabivõtete kasutamine valude leevendamiseks;
- 3) arsti poolt määratud sümptomaatilise ravi (sh valuravi) rakendamine;
- 4) surija ja tema lähedaste psühhoemotsionaalne toetamine.

(5) Koduõendusteenuse osutamisel sooritatavad õendustoimingud on:

- 1) elutähtsate näitajate jälgimine, mõõtmine ja hindamine (kehatemperatuur, vererõhk, hingamissagedus, saturatsioon, pulsisagedus, diurees);
- 2) naha seisundi hindamine ja lamatiste ravi ja profülaktika;
- 3) suu ja silmade hooldus (seotud õendustoimingutega);
- 4) pneumoonia profülaktika;
- 5) asendiravi;
- 6) dehüdratsiooni ennetamine;
- 7) füsioteraapia elementide rakendamine;
- 8) esmaabi andmine ja elustamine;
- 9) kusepõie kateteriseerimine, püsikateetri hooldus;
- 10) epitsüstostoomi hooldus, vahetus;
- 11) klistiiri tegemine;
- 12) stoomide hooldus;
- 13) haavaravi koos sidumisega;
- 14) aspireerimine;
- 15) trahheostoomi hooldus;
- 16) perifeerse veenikanüüli paigaldamine ja hooldamine;
- 17) nasogastraalsondi paigaldamine;
- 18) parenteraalne ja enteraalne toitmine;
- 19) jahutavad ja soojendavad protseduurid;
- 20) inhalatsioonide teostamine;
- 21) veresuhkru mõõtmine glükomeetriga;
- 22) keskkonna hindamine ja vajadusel ümberkorraldamine.

(6) Arsti otsuse alusel võib koduõendusteenuse osutamisel teha iseseisvalt järgmiseid raviprotseduure:

- 1) haavaõmbluste eemaldamine haavalt;
- 2) hapnikravi;
- 3) ravimite manustamine i/m; i/v; s/c per/os; per/rectum;
- 4) toitelahuste manustamine;
- 5) valuravi teostamine;
- 6) peritoneaaldialüüsi tegemine.

(7) Arsti otsuse alusel võib iseseisvalt võtta uuringumaterjale laboratoorseteks uuringuteks.
[RT I 2010, 57, 388- jõust. 01.01.2011]

§ 5. Koduõendus-hooldusteenuse osutamine

[RT I 2010, 57, 388- jõust. 01.09.2010, kehtis kuni 01.01.2011]

§ 6. Koduõendus-hooldusteenus

[RT I 2010, 57, 388- jõust. 01.09.2010, kehtis kuni 01.01.2011]

§ 6¹. Õe vastuvõtuteenuse osutamine

- (1) Eriarstiabi tegevusluba omavas asutuses võib õe vastuvõtuteenust osutada õde, kellel on:
- 1) rakenduslik kõrgharidus või sellega võrdsustatud haridus;
  - 2) vähemalt kahe järjestikuse aasta praktilise töö kogemus tervishoiuteenuse osutaja juures õendusabi valdkonnas;
  - 3) viimase kahe aasta jooksul läbitud kutse- ja erialaseid täienduskoolitusi vähemalt 120 tunni ulatuses.

(2) Õe vastuvõtuteenuse osutaja peab tagama vajaduse korral arsti konsultatsiooni võimaluse siduserialal ambulatoorse eriarstiabi osutajaga, juhul kui äriühingul, sihtasutusel või füüsilisest isikust ettevõtjal endal puudub siduserialal eriarstiabi tegevusluba.

[RT I, 19.05.2016, 4- jõust. 22.05.2016]

§ 6². Õe vastuvõtuteenus

(1) Õe vastuvõtuteenuse sisuks on patsiendi terviseteadlikkuse, enesehoolduse ja tervises seisundi jälgimisega seonduvad tervist säilitavad, edendavad ja haigusi ennetavad tegevused ning ägeda haiguse paranemisperioodis pikaajalise ja kroonilise haiguse toimetuleku õpetus koos arsti määratud ravi toetava õendustegevusega.

- (2) Õe tegevusvaldkonnad on:
- 1) tervisealane nõustamine;
  - 2) õendustoimingute tegemine;
  - 3) arsti määratud raviprotseduuride ja uuringute tegemine;
  - 4) arsti määratud laboratoorsete uuringute jaoks materjali võtmine ja laboriuuringute tegemine;
  - 5) dokumenteerimine;
  - 6) õigusaktidega kehtestatud muude kohustuste täitmine;
  - 7) grupipsühhoterapia tegemine vastava pädevuse olemasolul, kui õe vastuvõtuteenust osutatakse vaimse tervise keskuses või vaimse tervise õe kabinetis;
  - 8) immuniseerimine.

[RT I, 06.01.2021, 4- jõust. 09.01.2021]

- (3) Tervisealase nõustamise käigus sooritatavad tegevused on:
- 1) patsiendi tervises seisundi hindamine ja terviseriskide analüüsimine;
  - 2) patsiendi nõustamine ja õpetamine tervise säilitamiseks ja taastamiseks, sealhulgas turvalisuse tagamiseks;
  - 3) nõustamine ägedast ja pikaajalisest haigusest taastumiseks, püsiva tervisehäire korral toimetuleku ja elukvaliteedi edendamiseks;
  - 4) patsiendi ja tema lähedaste psühhoemotsionaalne toetamine;
  - 5) meditsiiniseadmete ja abivahendite kasutamise õpetamine;
  - 6) pereliikmetele toimetuleku ja koduste hooldustoimingute õpetamine.

- (4) Õe vastuvõtuteenuse osutamise käigustehtavad õendustoimingud ja uuringud on:
- 1) tervisenäitajate mõõtmine, hindamine ja jälgimine, sealhulgas vererõhk, pulsisagedus, hingamissagedus, kehakaal, kehamassiindeks, vaimse tervise hindamine, sõeluuringute tegemine alkoholi liigtarvitamise ja narkootikumide tarvitamise varajaseks avastamiseks, HIV testimine jm;
  - 2) haiguspuhused õendustoimingud;
  - 3) patsiendi tagasisuunamine raviarsti vastuvõtule, kui patsiendi seisundi hindamisel või jälgimisperioodil ilmnevad asjaolud, mis võivad olla aluseks varem määratud ravi- ja/või uuringuplaani ümberhindamiseks;
  - 4) esmaabi andmine;
  - 5) uuringumaterjalide võtmine arsti määratud laboriuuringute tegemiseks, pädevuse piires laboriuuringute tegemine ja uuringutulemuste hindamine ravistandardite alusel patsiendi tervises seisundi hindamiseks;

6) pädevuse piires patsiendi terviseseisundi hindamiseks uuringute tegemine ja uuringutulemuste hindamine ravistandardite alusel.

(5) Arsti otsuse alusel võib õde vastuvõtuteenuse osutamisel teha iseseisvalt järgmist:

- 1) raviplaani elluviimine, sealhulgas ravimite manustamine;
- 2) uuringute tegemine pädevuse piires ja arsti konsultatsiooni vajaduse hindamine.

(6) Õendustegevuse dokumenteerimisega seotud tegevused on:

- 1) dokumenteerimine vastavalt tervishoiuteenuste korraldamise seadusele, sealhulgas sidevahendite teel nõustamise dokumenteerimine;
- 2) muude tervishoiuteenuse osutamisega seonduvate dokumentide vormistamine ja väljastamine.

(7) Õe vastuvõtuteenuse osutamisel vaimse tervise keskkuses või vaimse tervise kabinetis peavad teenuse osutamisse olema kaasatud sotsiaaltöötaja ja kliiniline psühholoog.

[RT I, 19.05.2016, 4- jõust. 22.05.2016]

§ 7. Kehtetuks tunnistamine

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 7¹. Määruse rakendamine

Määruse § 6¹ lõike 1 punkte 1 ja 2 rakendatakse hiljemalt 1. detsembril 2020. a.

[RT I, 19.05.2016, 4- jõust. 22.05.2016]

§ 8. Määruse jõustumine

(1) Määrus jõustub 1. septembril 2010. a.

(2) Määruse § 1 lõike 3 punkt 2 ning §-d 3 ja 4 jõustuvad 1. jaanuaril 2011. a.

(3) Määruse § 1 lõike 3 punkt 3 ning §-d 5 ja 6 kehtivad kuni 1. jaanuarini 2011. a.

(4) Kui õenduslugu ei ole võimalik objektiivsetel põhjustel vormistada, loetakse kuni 1. jaanuarini 2012. a määruse § 4 lõike 1 punktis 1 nimetatud kohustus ja lõikes 2 loetletud õendusloo dokumenteerimisega seotud tegevused täidetuks õendustegevuste dokumenteerimisega kuni 1. jaanuarini 2011. a kehtinud korras.

[RT I, 29.12.2010, 69- jõust. 01.01.2011]